

ΑΥΞΕΝΤΙΟΣ ΚΑΛΑΓΚΟΣ

Της **Αννας Γριμάνη** - Πορτρέτα: **Γιάννης Βασταρδής**

Ο Έλληνας καρδιοχειρουργός που **ΈΧΕΙ ΣΩΣΕΙ** **9.000** άπορα παιδιά

Η καρδιά ενός μικρού παιδιού είναι σαν το μπαλάκι του πινγκ-πόνγκ», είπε και κράτησε το κοριτσάκι στα χέρια του. «Πώς είσαι μικρή μου;» της ψιθύρισε, σε μια στιγμή ολόδική τους. Ο καρδιοχειρουργός Αυξέντιος Καλαγκός, που πριν από λίγες μέρες είχε σώσει τη ζωή της δίχρονης Σταυριάνας, είναι ένας σύγχρονος ιεραπόστολος της Ιατρικής. Εάν κάτι διαμορφώνει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του 48χρονου Έλληνα, δεν είναι η λαμπρή καρδιοχειρουργική του σταδιοδρομία ούτε η διευθυντική του θέση στην Καρδιοχειρουργική Κλινική του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου της Γενεύης. Είναι το γεγονός ότι αυτός ο διεθνούς φήμης επιστήμονας χειρούργησε με την ομάδα του, τα τελευταία δέκα χρόνια, 9.000 άπορα παιδιά!

Με αυταπάτηση, την οποία κατά ένα μέρος του «μετάγγισαν» στα χρόνια των μεταπτυχιακών σπουδών του σπουδαίοι δάσκαλοι όπως ο

Μαγκντί Γιακούμπ και ο Αλέν Καρπαντιέ, ο Αυξέντιος Καλαγκός μοιράζει τη ζωή του ανάμεσα στην Ελβετία και τον Τρίτο Κόσμο. Το φιλανθρωπικό ίδρυμα «Coeurs pour tous» (Καρδιές για όλους), που δημιούργησε τον Ιούνιο του 1998, πλαισιωμένος από μια ομάδα χειρουργών με κοινά ιδανικά, προσφέρει ανεκτίμητες ιατρικές υπηρεσίες στους ξεχασμένους του κόσμου.

Ο γιατρός των φτωχών παιδιών, της μικρής Σταυριάνας, που φωτογραφήθηκε για το «Κ», ή της Νταϊάνας από τη Σερβία, η εικόνα της οποίας πέρσι έκανε διαδικτυακά το γύρο του κόσμου, ταξιδεύει μία εβδομάδα κάθε μήνα: Ερυθραία, Μοζαμβίκη, Αίγυπτος, Αλγερία, Ινδία, Λίβανος, Μαδαγασκάρη, Μαρόκο... Από τις καταβολές του, στα σοκάκια της Κωνσταντινούπολης, όπου μεγάλωσε, τον ακολουθεί πάντα η συμβουλή που του 'χε δώσει ο πατέρας του: «Να προσπαθήσεις να γίνεις κάποιος που προσφέρει στους άλλους». Ετσι κι έγινε. Ανθρωπος ιδιοφυής, ιδεαλιστής και ακαταπόνητος, ο Καλαγκός έχει δοθεί στο φιλανθρωπικό του έρ- ▶

HÔPITAL DES ENFANTS

HELMER

γο με παροιμιώδη θέληση κι επιμονή. «Όταν πήγα ύστερα από μεγάλη προσπάθεια να συναντήσω τον Γιακούμπ κι εκείνος έφυγε εκτάκτως απ' το Λονδίνο για μια επέμβαση, έμεινα σ' ένα παγκάκι έξω από το νοσοκομείο, μέχρι να γυρίσει», θυμάται...

Αποφοίτησε το '84, σε ηλικία 23 ετών, από την Αμερικανική Ιατρική Σχολή της Κωνσταντινούπολης, ειδικεύτηκε στη χειρουργική στο Λονδίνο και στη συνέχεια αφιέρωσε πέντε επιπλέον χρόνια σπουδών προκειμένου να αφοσιωθεί στην καρδιοχειρουργική παιδιών και νεογνών στο Παρίσι και στις ΗΠΑ, για να γίνει τελικά τακτικός καθηγητής στο πανεπιστήμιο της Γενεύης στα 40 του. Ως κάτοχος, σήμερα, της πατέντας «Kalangos Ring» -ένα πρωτοποριακό «δαχτυλίδι» που τοποθετείται στην παιδική καρδιά για την επιδιόρθωση της μιτροειδούς βαλβίδας και με αυτό από το 2005 έως σήμερα σώθηκαν 4.000 παιδιά- εκχωρεί τα δικαιώματα στο φιλανθρωπικό του ίδρυμα, για να μετεκπαιδεύσει στη Γενεύη γιατρούς και νοσηλευτές των χωρών του Τρίτου Κόσμου. «Ξεκίνησα την Ιατρική για να κάνω ειδικά καρδιοχειρουργική και ανυπομονούσα εις φοιτητής να τελειώσω τη Σχολή για να περάσω στην ειδικότητα», λέει. «Αν σας πω, όμως, πότε μου μπήκε η ιδέα, μπορεί και να γελάσετε... Όταν ήμουν μικρός, εφτά χρόνων, ο πατέρας μου, παθολόγος στην Κωνσταντινούπολη, με έστειλε ν' αγοράζω την εφημερίδα, και μια μέρα του '67 είδα στο πρωτοσέλιδο το μεγάλο γεγονός της πρώτης μεταμόσχευσης καρδιάς, που έκανε ο Μπάρναρντ στη Νότια Αφρική. Λέω του πατέρα μου «όταν μεγαλώσω, θα γίνω χειρουργός, όπως αυτός». Βέβαια τότε, ήταν η έκκραση του εντυπωσιασμού μου κι ένα παιδικό όνειρο, μεγαλώνοντας όμως, ποτέ δεν αποχωρίστηκα αυτό το όνειρο...»

Είναι πρωί στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Γενεύης και οι γονείς της Σταυριάνας, δύο νέοι άνθρωποι από την Αθήνα, φέρνουν το παιδί, που πριν από τρεις μέρες είχε βγει από το νοσοκομείο, για να το δει ο γιατρός. Η μικρή ήταν επείγουσα περίπτωση, έπρεπε να χειρουργηθεί σε διάστημα δύο εβδομάδων, διαφορετικά δεν θα ζούσε: στην Ελλάδα δεν αναλάμβαναν την επέμβαση δίχως μεταγύση, όπως ζητούσε η οικογένεια λόγω θρησκευτικών απαιτήσεων. «Μας είπαν για τον Καλαγκό ότι ήταν ο μόνος που θα έκανε, αυτήν τη στιγμή, την εγχείρηση», λέει η μητέρα. «Η πάθηση της μικρής διαγνώστηκε εκ γενετής, αλλά για την τωρινή «επιδιορθωτική» εγχείρηση, που ήταν καθοριστική, χρειαζόμασταν την υποστήριξη του καθηγητή και αυτού του νοσοκομείου. Όταν τον καλέσαμε, ήταν σε εγχείρηση και η γραμματέας του μας είπε ότι θα μας τηλεφωνούσε ο ίδιος. Φοβήθηκα αρχικά ότι θα αντιμετωπίζαμε πάλι την αδιαφορία που έχουμε συνηθίσει στην Ελλάδα και το παιδί δεν είχε κανένα χρονικό περιθώριο». Δύο ώρες μετά, χτυπούσε το τηλέφωνό τους. «Μας πήρε ο ίδιος, άκουσε το περιστατικό, μας είπε αμέσως ότι μπορεί να το αναλάβει και ότι για εκείνον είναι

μια επέμβαση "ρουτίνας" - προσπάθησε να μας καθουχάσει. Μας είπε επίσης να κάνουμε κάποιες εξετάσεις και μας βοήθησε στα διαδικαστικά, ώστε να έρθουμε εγκαίρως καθώς το οξύγονο του παιδιού στο αίμα λιγόστευε, μέρα με τη μέρα. Μας τηλεφώνησε κι άλλες φορές, μέχρι να φτάσουμε. Αντίστοιχο προσωπικό ενδιαφέρον δεν είχαμε δει ποτέ, από κανέναν γιατρό. Ξέραμε ότι είναι ένας γιατρός με μεγάλη εμπειρία και πειθαρχημένος σε αυτό που κάνει, αλλά μας εντυπωσίασε η συμπεριφορά του, πώς αυτός, που είναι τόσο σπουδαίος, μπορεί να είναι τόσο προσοιτός και φιλικός».

Η Σταυριάνα κλαίει κατά τη διάρκεια της φωτογράφισης, η τομή της είναι νωπή, αλλά κάπως ηρεμεί όταν εκείνος της γλυκομιλάει... «Χαμογελάς, μικρή μου;»

Η ευτυχία τού να σώζεις μια ζωή

Σας παρατηρώ, γιατρέ, με πόση συγκίνηση κοιτάτε το παιδί, αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει τίποτα άλλο για εσάς γύρω...

Συγκινήθηκα που την είδα καλά, ξέρετε σε τι κατάσταση ήταν; Τα χείλια της μαύρα, τα χέρια της μπλε και τώρα... πώς άλλαξε το χρώμα

«Δεν μέτρησα ποτέ πόσες ώρες είμαι όρθιος ούτε θέλω επιστήμονες δίπλα μου που να κοιτούν το ρολόι τους. Οι ανάγκες της Ιατρικής δεν αντιμετωπίζονται κατ' αυτό τον τρόπο.»

της! Δεν υπάρχει μεγαλύτερο δώρο από το να βλέπεις σε καλή κατάσταση τα παιδιά που χειρουργήσες. Είναι η ευτυχία του χειρουργού!

Θα μπορεί να ζει φυσιολογικά;

Στη μικρή κάναμε μια επαφή μεταξύ δεξιάς κοιλίας και πνευμονικής αρτηρίας -αφού πρώτα τη διανοίξαμε- και σε τρία - τέσσερα χρόνια, όταν έχει μεγαλώσει η δεξιά κοιλία, σκοπός μας είναι να κλείσουμε αυτή τη μεσο-κοιλιακή επικοινωνία και να βάλουμε μόσχευμα. Μετά, θα ζει φυσιολογικά.

Η ιατρική συνείδηση αποκτάται;

Η γνώση αποκτάται και η εξέλιξη στην επιστημονική ζωή σημαίνει σοβαρότητα και πειθαρχία. Να μπορείς στο χειρουργείο να έχεις τον απόλυτο έλεγχο και να γνωρίζεις πολύ καλά τα δεδομένα. Η ευθύνη που έχεις, είναι καταρχήν ψυχική, γιατί αφορά τη ζωή του άλλου. Πρέπει, δηλαδή, να αισθανθείς ότι είσαι υποχρεωμένος να σώσεις τον ασθενή. Διευθύνοντας εδώ την κλινική, διδάσκω καρδιοχειρουργική φρέτος σε 15 γιατρούς που κάνουν την ειδικότητά τους και τους λέω ότι «ο ασθενής σάς εμπιστεύεται, "παραδίδει" την καρδιά του στα χέρια σας για να την θεραπεύσετε. Μη μου πείτε, "συγγνώμη, έκανα λάθος". Ακόμη κι εγώ να σας συγχωρήσω, εκείνος που έχει πεθάνει θα σας συγχωρήσει;». Και για ν' απαντήσω στην ερώτησή σας, η ιατρική συνείδηση διαμορφώνεται από την προσωπική. Από τις επιλογές που κάνεις στη ζωή σου και την επίγνωση της έν-

νοιας της θετικής πράξης. Σήμερα το πρωί είδα το παιδί... κι αυτό έφτασε για να με ανταμείψει.

Πόσες ώρες δουλεύετε;

Δεν μέτρησα ποτέ και δεν θέλω επιστήμονες δίπλα μου που να κοιτούν το ρολόι τους. Οι ανάγκες της Ιατρικής δεν αντιμετωπίζονται κατ' αυτό τον τρόπο. Κοιτάζτε, εγώ το βράδυ χειρουργήσα, σήμερα με περιμένει άλλο ένα δύσκολο περιστατικό, έχω κοιμηθεί μία ώρα από χθες κι ακόμη εδώ είμαι...

Τι διδαχθήκατε από τους δασκάλους σας, Γιακούμπ και Καρπαντιέ;

Ο Γιακούμπ είναι ακούραστος άνθρωπος, μου το δίδαξε αυτό στην πράξη. Είναι απίστευτο, αλλά έκανε δύο - τρία χειρουργεία κάθε μέρα και μετά είχε το ιατρείο του, άρχιζε κατά τις 10 το βράδυ και μέχρι τις 2 το πρωί εξέταζε ασθενείς. Εάν τύχαιναν επείγοντα περιστατικά, συνέχιζε - ταγμένος άνθρωπος! Ξέρετε, στη χειρουργική δεν μπορείς να πεις «όχι, είμαι κουρασμένος, δεν μπορώ», γιατί αυτό σημαίνει ότι παρατάς τον ασθενή, με αποτέλεσμα τον βέβαιο θάνατο. Αυτό που κάνεις, είναι να υπερβείς τον εαυτό σου. Ο Καρπαντιέ, επίσης, δεν ήταν μόνο μεγάλος χειρουργός -ανακάλυψε τις

τεχνικές για την ανεπάρκεια της μιτροειδούς- αλλά και μεγάλος δάσκαλος. Εμεινα δίπλα του τέσσερα χρόνια και μου έδωσε τον «ορίζοντα». Μου είπε: «Εάν δεν έχεις τη δυνατότητα να διορθώσεις μια πάθηση, πρέπει να κάνεις έρευνα και να βρεις λύση».

Και προς τα πού σας κινητοποίησε αυτή η προτροπή;

Αρχισα να ασχολούμαι με την έρευνα, πρώτα σχετικά με το «δαχτυλίδι» και στη συνέχεια με μια άλλη πατέντα, που θα μας επιτρέψει να αντικαθιστούμε τις άρρωστες βαλβίδες της καρδιάς με ζωικές βαλβίδες, νέας γενιάς. Σιγά-σιγά ολοκληρώσαμε τη μελέτη στα ζώα και θα περάσουμε στην κλινική μελέτη. Εφυγα το '94 για ένα διάστημα στην Αμερική κι έκανα διδακτορικό στη Χημεία, για να εκπαιδευτώ επιπλέον, ώστε να εξελίξω σε συνεργασία με τους ειδικούς τις ιδέες αυτές.

Τι ακριβώς είναι το πρωτοποριακό αυτό «δαχτυλίδι», που το «φορούν» και ζουν με αυτό τόσες χιλιάδες παιδιά;

Στην ανεπάρκεια μιτροειδούς, με απλά λόγια, το αίμα πηγαίνει περισσότερο στην αριστερή κοιλία και αυτή φαρδαίνει. Όταν διορθώνεται η μιτροειδής βαλβίδα, πρέπει ο χειρουργός να βάλει ένα «δαχτυλίδι» για να στενέψει κάπως, σε φυσιολογικό πλαίσιο, τον γνήσιο δακτύλιο της μιτροειδούς. Εκείνη την εποχή, δεν υπήρχε λύση για τα παιδιά σε σχέση με το «δαχτυλίδι» και το ποσοστό επιδιόρθωσης ►

της βαλβίδας γι' αυτά ήταν πολύ χαμηλό. Τα «δαχτυλίδια» από πτάνιο είναι σκληρά και δεν υπήρχαν παιδικά μεγέθη. Για την καρδιά ενός παιδιού έπρεπε να βρεθεί κάτι που να μας επιτρέπει να διορθώνουμε τις βαλβίδες, αντί να τις αλλάζουμε με την πάροδο των χρόνων. Κατασκευάσαμε, λοιπόν, το νέο «δαχτυλίδι» από μια άλλη ουσία, την πολυδιεξανόνη, η οποία μέσα σε έξι μήνες λιώνει μέσα στον γνήσιο δακτύλιο της μιτροειδούς αφήνοντας στη θέση της ένα περιφερειακό τοίχωμα που, ανάλογα με την ηλικία του παιδιού, μεγαλώνει. Και το παιδί δεν χρειάζεται να υποστεί άλλες επεμβάσεις.

Το παράδειγμα του πατέρα

Ξανασυναντήσαμε αργά το απόγευμα στο γραφείο του, στον πρώτο όροφο του Hôpital Universitaire de Genève. Ο χώρος μυρίζει κανέλα! Μας δείχνει το μπουκαλάκι με το άρωμα. «Το φορώ μετά το χειρουργείο, με ζωντανεύει».

Μου θυμίζετε την Πόλη κι αυτό που λέτε εκεί, ότι η κανέλα φέρνει κοντά τους ανθρώπους.

Μα κάθε τι μέσα μου είναι σε συνάρτηση με την Πόλη...

Μιλήστε μου για τον πατέρα σας.

Ήταν παθολόγος, αρχίατρος του παιδικού νοσοκομείου Μπαλουκλί στην Κωνσταντινούπολη. Όταν χάσαμε τη μητέρα μας, πολύ νωρίς, τα παράτησε και είπε ότι θα μεγαλώσει τα παιδιά του. Εγώ ήμουν 10 και η αδελφή μου 11 χρόνων. Ήταν μια δύσκολη επιλογή, γιατί ήταν νέος και μπορούσε να ξαναφτιάξει τη ζωή του, όπως και να εξελιχθεί ως επιστήμονας, διέθετε τα προσόντα. Στον Αγιο Στέφανο, είχαμε μια μονοκατοικία όπου έκανε και το ιατρείο του. Από το πρωί ως το βράδυ ήταν με τους ασθενείς του και δύο μέρες τη βδομάδα εξέταζε δωρεάν τους φτωχούς. Αφήστε που έβγαζε από την τσέπη του όλα τα λεφτά που είχε και τους τα έδινε για να αγοράσουν φάρμακα.

Η φιλανθρωπία είναι βιώμα σας, λοιπόν.

Εκείνος ήταν αληθινός φιλάνθρωπος. Ο πατέρας μου διάβαζε με το κερί, για να σπουδάσει. Επειδή ο παππούς μου είχε χάσει τα πάντα με τη Μικρασιατική Καταστροφή, δεν είχε τη δυνατότητα να του αγοράσει ούτε τα βιβλία της Ιατρικής. Κι όταν μιλούσαμε, μου έλεγε: «Σκοπός σου να μην είναι τα χρήματα, αλλά τα

έργα. Και να μην γυρνάς την πλάτη σου στις ανάγκες των άλλων». Σ' όλη του τη ζωή, ο ίδιος δεν κέρδισε λεφτά.

Εσείς, αλήθεια, τι άνθρωπος είστε;

Πιστός βαθιά - προέρχομαι από θρησκευτική οικογένεια. Κοιτάζω να κάνω καλά πράγματα, γιατί αυτό καλύπτει μιαν ευαίσθητη πλευρά του χαρακτήρα μου. Και δεν έκλεισα ποτέ τα μάτια μου στους άλλους... Λέω ότι ο Θεός σου δίνει τα υπόλοιπα, όταν έχεις ένα θετικό προσορισμό στη ζωή σου.

Αυτή η ισχύς που οι χειρουργοί έχετε απέναντι στους άλλους ανθρώπους, ένα είδος «παντοδυναμίας», πώς επηρεάζει το χαρακτήρα σας;

Καλή ερώτηση αυτή. Στην καρδιοχειρουργική, όμως, υπάρχουν ορισμένες φορές και επιπλοκές. Και όταν συμβαίνει αυτό, αναρωπιέσαι σε ποιο σημείο τα πράγματα δεν πήγαν σωστά. Όταν ο γιατρός έχει συναίσθηση της ευθύνης του, είναι σε συνεχή αυτοκριτική για να βελτιώσει την εμπειρία του και να μειώσει τις πιθανότητες των επιπλοκών. Δεν αφήνεται στο αίσθημα αυτής της ισχύος.

Οι δυσκολίες, δηλαδή, γίνονται το μέτρο του.

Ακριβώς. Τη δύναμη σου τη δίνουν όχι οι επιτυχίες, αλλά το μέτρο, η επιγνώση ότι ως χειρουργός έχεις ν' αντιμετωπίσεις προβλήματα και επιπλοκές, οι συνέπειες των οποίων είναι απόλυτες: χάνεις τον ασθενή και κάποιες φορές οι ασθενείς είναι παιδιά. Και τότε το ψυχικό κόστος είναι τεράστιο. Όταν, πάλι, πετύχεις, όπως σήμερα, που ήταν ένα πολύ δύσκολο περιστατικό, με 50-50 πιθανότητες, νιώθεις χαρά. Εγώ ξέχασα κάθε κόπωση και είπα... «εντάξει, πέρασες ακόμη μια λευκή νύχτα, αλλά έκανες σωστή δουλειά κι έσωσες μια ζωή». Εάν ο χειρουργός δεν το αισθάνεται αυτό, σημαίνει ότι έχει χάσει κάτι το βασικό από την οντότητά του.

«Θυσίασα την επαφή με τα παιδιά μου»

Υπάρχουν στιγμές που αποζητάτε διαφυγές;

Ναι! Οι δύο θείες μου από την Πόλη, που μένουν στην Αθήνα και οι οποίες δεν έχουνε παιδιά. Απέναντί τους έχω ευθύνες και προσπαθώ να περνώ μαζί τους ορισμένες στιγμές, στην Ελλάδα που λατρεύω. Μετά, το καλοκαίρι ταξιδεύω στην Ιταλία, στη Βερόνα για να

ακούσω όπερα κι έπειτα πηγαίνω στην Αίτνα.

Στο ηφαίστειο;

(Γελάει από την έκπληξή μου). Στο ηφαίστειο, ναι. Έχει μεγάλη ενέργεια, βγάζει συνέχεια καπνό... Και μου αρέσει να το παρατηρώ. Μένω σε ένα ξενοδοχείο απέναντι ακριβώς και τη νύχτα, να το βλέπατε, ο καπνός δημιουργεί ένα λευκό πανόραμα, είναι καταπληκτικό! Όταν βλέπετε τον καπνό, αισθάνεστε τη δύναμη της γης. Και την αντιλογία του συμπαντικού κόσμου, που δεν έχει σύνορα, με τον οριοθετημένο ατομικό μας κόσμο.

Και τι συμβαίνει τότε, έχει επιβολή σ' εσάς αυτή η εικόνα;

Ναι. Και σκέφτομαι την εξέλιξη του ανθρώπου. Τι είναι εκείνο που κάνει τον άνθρωπο να περνά από μια θετική σε μια αρνητική κατάσταση; Όταν αισθάνομαι την ανάγκη να συγκεντρωθώ σε άλλα θέματα, εκτός της επιστήμης μου, παίρνω τα τετράδιά μου και γράφω. Στο ηφαίστειο μένω με τις ιδέες μου, σε ένα νησί, μακριά... και είναι η μοναδική στιγμή που διακόπτω για λίγο την επαφή με το νοσοκομείο.

Σε διλήμματα ως προς την κατεύθυνση της ζωής σας βρεθήκατε;

Όχι, είχα μια κατεύθυνση, της θετικής πράξης και της συνεισφοράς στον κόσμο. Στην πορεία, απλώς μου έχουν γεννηθεί ερωτήματα για τη μεταφυσική διάσταση των πραγμάτων.

Την αποδέχαστε.

Μάλιστα. Κι επιχειρώ μέσα από διαβάσματα και προσωπικές σκέψεις ένα είδος διαλογισμού, χωρίς βέβαια αυτός να είναι αντίλογος στην επαγγελματική μου ζωή. Στην επισημονική μου ζωή έχω κανόνες, έχω όρους και αυστηρό αυτοέλεγχο, είναι μια διαφορετική πραγματικότητα. Η Ιατρική απαιτεί ρεαλιστική προσέγγιση. Μόνο που ξέρω ότι έξω από αυτή την πραγματικότητα υπάρχει και η μεταφυσική διάσταση.

Σε ποια γλώσσα γράφετε;

Στη γαλλική γλώσσα, γιατί σε αυτή διάβασα πολλά βιβλία Φιλοσοφίας. Στο Παρίσι είχα το χρόνο να διαβάσω κι εκτός καρδιοχειρουργικής - ο Σαρτρ μου αρέσει, «ο διάβολος είναι οι άλλοι». Δεν πιστεύω στη λεγόμενη «κρίση» ή «καταδίκη» μετά το θάνατο. Ο Θεός είναι αγάπη, δεν είναι «εκεί» για να μας περάσει από ▶

Φυτεύοντας τον «σπόρο» της καρδιοχειρουργικής

Το πρωτοποριακό μοντέλο δράσης του ιδρύματος «Coeurs pour tous»

Το «Coeurs pour tous» ήταν ελβετικός οργανισμός που αναδιαμορφώθηκε ως φιλανθρωπικό ίδρυμα τον Ιούνιο του 1998 από τον καρδιοχειρουργό Αυξέντιο Καλαγκό και ομάδα γιατρών και νοσηλευτών του νοσοκομείου HUG, με σκοπό να χειρουργούνται δωρεάν άπορα παιδιά στις χώρες κυρίως του Τρίτου Κό-

σμου, να δημιουργείται νοσηλευτική υποδομή και να εκπαιδεύεται στην καρδιοχειρουργική μια μεγάλη ομάδα από το ιατρικό δυναμικό κάθε χώρας. Δύο μήνες μετά την ίδρυση του συλλόγου, εφαρμόστηκε το μοντέλο-πilotος δράσης στη Γεωργία, όπου στήθηκε η πρώτη Παιδοκαρδιοχειρουργική Κλινική στην Τιφλίδα.

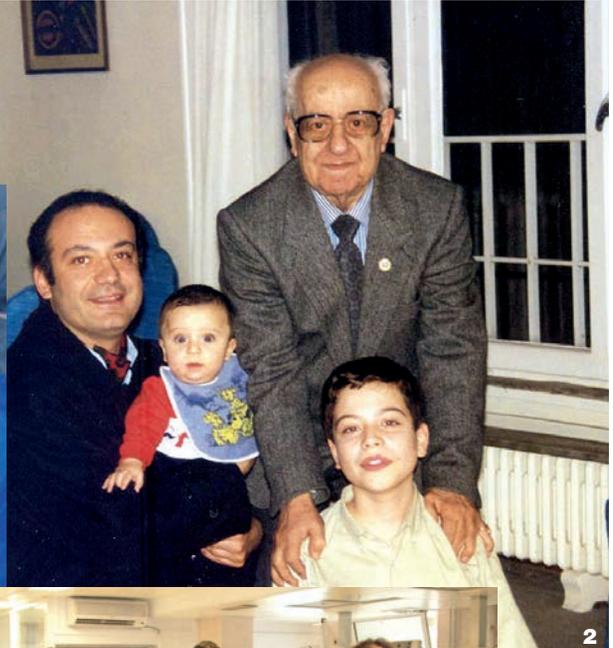
Κατόπιν, εστάλη ο απαραίτητος εξοπλισμός, ενώ Γεωργιανοί γιατροί και νοσηλευτές εκπαιδεύτηκαν επί ένα χρόνο στη Γενεύη. Ακολούθησαν: Μαυρίκιος, Ερυθραία, Μαρόκο, Καζαμπλάνκα, Αίγυπτος, Αλγερία, Ινδία, Βενεζουέλα, Μαδαγασκάρη. Στη Μοζαμβίκη, το ίδρυμα δρα σε συνεργασία με τον αγγλικό σύλλογο

του Μαγκντί Γιακούμπ «Η αλυσίδα της ελπίδας».

Το «Coeurs pour tous», που μέχρι σήμερα έχει δώσει μια «νέα ζωή» σε 9.000 παιδιά, χρηματοδοτείται από μεγάλες δωρεές και από τα έσοδα της πατέντας «Kalangos ring». Κάθε χρόνο απαιτούνται για τις δραστηριότητες αυτές δύο έως τρία εκατομμύρια ευρώ.

«Ο πατέρας μου διάβαζε με το κερί, για να σπουδάσει. Κι όταν μιλούσαμε, μου έλεγε: “Σκοπός σου να μην είναι τα χρήματα, αλλά τα έργα. Και να μην κλείνεις τα μάτια στις ανάγκες των άλλων”.»

1. Με τους γονείς της Σταυριάνας, Μαρία και Πέτρο Χατζή.
 2. Με τον πατέρα του και τους γιους του.
 3-4-5. Με την ομάδα των Γεωργιανών γιατρών και με δύο από τα παιδιά του Κόσμου, στα οποία έχει αφιερώσει τη ζωή του.
 6. Στο κουτί αυτό, σε προθήκη του χειρουργείου, φυλάσσονται τα ειδικά σχεδιασμένα για τον Αυξέντιο Καλαγκό πολύτιμα γυαλιά του.

«Οι χώρες, όπως η Ελβετία, δεν με έχουν ανάγκη - εγώ σήμερα αδειάζω αυτή την έδρα, κάποιος άλλος θα πάρει τη θέση μου. Στον Τρίτο Κόσμο, όμως, βρήκα το νόημα της ψυχής μου.»

έλεγχο, ο έλεγχος είναι εδών.

Ποια είναι η κύρια αξία σας;

Η οικογένεια. Η ιστορία της οικογένειάς μου αρχίζει από τον 8ο αιώνα, μια βυζαντινή οικογένεια που εξελίχθηκε ως τη σύγχρονη εποχή. Ως Ελληνας της διασποράς, θα πω και η πατρίδα.

Πώς φέρνετε το χρόνο στα μέτρα σας;

Με πειθαρχία. Εδώ, στην Ελβετία, εάν θέλεις να έχεις ακαδημαϊκή ζωή, πρέπει να κάνεις δημοσιεύσεις και αυτό το νοσοκομείο ζητάει σημαντική δουλειά στον κλινικό τομέα. Τα Σαββατοκύριακα της ζωής μου τα πέρασα μελετώντας, ώστε να μπορώ να διευθύνω και να μεταδώσω στους φοιτητές όσα έμαθα.

Τι θυσιάζατε;

Την επαφή με τα παιδιά μου, τον ποθητικό έλεγχο στη ζωή τους, που για να υπάρξει πρέπει να περάσεις χρόνο μαζί τους - δυστυχώς δεν μπόρεσα να το κάνω. Να δημιουργήσω αυτή τη σχέση. Ο Κωνσταντίνος σήμερα είναι 22 χρόνων, σπουδάζει Νομικά στη Σορβόνη και ο Αλέξανδρος είναι μικρότερος, πηγαίνει ακόμη σχολείο.

Τι ανταποκρίνεται βάσιμα στην ευαισθησία σας;

Οι συγκεκριμένες στιγμές ευτυχίας, που δίνει το χαμόγελο των παιδιών που έγιναν καλά. Αύριο, το ξέρετε, πετάω για την Ινδία στις 4.30 π.μ., φτάνω η ώρα δύο της νύχτας και την επομένη το πρωί, ώρα έξι, πρέπει να είμαι στο χειρουργείο.

Πόσα χειρουργεία μπορεί να κάνετε εκεί, με την ομάδα σας;

Εξαρτάται από τις ανάγκες, και πέντε ταυτόχρονα.

Τι κάνετε για να διατηρείτε τη φυσική σας κατάσταση;

Δεν κάνω τίποτα, δεν έχω ούτε λεπτό. Ετρεχα πέντε χιλιόμετρα τη μέρα, αλλά τα παράτησα. Ομως, δεν καπνίζω, προσέχω τον τρόπο διατροφής, τρώω λίγο - το πρωί ένα μήλο, το μεσημέρι δεν προλαβαίνω να φάω, το βράδυ όταν επιστρέψω, ένα ψητό ψάρι συνήθως, με λαχανικά.

Το αγαπημένο σας πολιτικό φαγητό ποιο είναι;

Είναι... (γελάει) το ιμάμ μπαιντί, το απολαμβάνω στις θείες μου. Και πρέπει η μελιτζάνα να έχει μείνει αρκετά στο νερό,

για να χάσει τελείως την πικράδα της, αλλιώς δεν τρώγεται.

Τελικά, εσείς οι Πολίτες είστε όλο μυστικά... της κουζίνας, της ζωής...

Αυτό είναι! Ένας τρόπος ζωής, η νοοτροπία των μυστικών μας...

«Ο Θεός μου έδωσε μια ορισμένη ζωή...»

Είναι μετά τις 11 η ώρα το βράδυ και βγαίνουμε μαζί από το HUG, στα φωτισμένα quai της λίμνης, η συνέντευξη έχει τελειώσει, «κλείσαμε» μιμήση μέρα με τα διαλείμματα των επεμβάσεών του.

Εσείς, που κάθε στιγμή είστε σ' επαφή με τη ζωή και το θάνατο, βρήκατε έστω μια απάντηση στα ερωτήματά σας;

Αυτό που ένιωσα είναι ότι ο Θεός μου έδωσε μια ορισμένη ζωή, ορισμένες μέρες που είναι η ύπαρξή μου σε αυτό τον κόσμο και μια θετική φύση αγάπης. Οτι μου «ζητάει» να δώσω νόημα σε αυτή τη ζωή, χτίζοντας κάτι το θετικό, όχι μόνο για τα προσωπικά μου, αλλά και για τους άλλους - αυτό αντιλαμβάνομαι. Και ξέρω ότι, όταν ο άνθρωπος μεγαλώνει και ρίχνει μια ματιά στο παρελθόν, κάνει έναν απολογισμό πράξεων: «από πού ξεκίνησα και πού έφτασα».

Εσείς τι «απαντάτε» στον Θεό σας;

Οτι τον «συναντώ» καθημερινά, μέσα από την προσωπική μου συγκρότηση και ακριβώς γιατί ένας χειρουργός ισορροπεί πάντα ανάμεσα σε δύο ενδεχόμενα: είτε να κάνει ένα λάθος με ολέθριες συνέπειες είτε να σώσει μια ζωή. Η σωστή απόφαση, για την κατάλληλη τεχνική που θα ακολουθήσει, βασίζεται στην επιστημονική του γνώση αλλά και στην εσωτερική του δύναμη.

Όταν είστε στον Τρίτο Κόσμο, σε ξεχασμένα σημεία της Γης, πώς νιώθετε;

Εκεί ηύρα, νομίζω, κάτι που μπορεί να κτίσει το νόημα της ψυχής μου. Οι χώρες, όπως η Ελβετία, δεν με έχουν ανάγκη - εγώ σήμερα αδειάζω αυτή την έδρα, κάποιος άλλος θα πάρει τη θέση μου. Σ' εκείνα, όμως, τα μέρη όπου δεν υπάρχει η δυνατότητα εκπαίδευσης, η παρουσία μας έχει μεγάλη σημασία. Κανείς δεν μπορεί να καταλάβει, αν δεν το ζήσει, την άμεση ανάγκη που έχουν τα παιδιά σε αυτές τις χώρες, από ανθρώπους που είναι έτοιμοι να προσφέρουν ό,τι εμείς, ακόμη και σε συνθήκες κινδύνου. Ποτέ δεν το σκέφτηκα αυτό, γιατί δεν έχω φόβους στη ζωή μου. Κι εάν δεν είχα οικογένεια, θα μπορούσα να τα παρατήσω όλα και να ζήσω εκεί. Οσο... για τις τελικές υπαρξιακές απαντήσεις, τις έχει ο Θεός κι αυτή είναι η καλή πλευρά της ζωής. Με την αναζήτηση μπορεί να φτάσουμε σε ένα ανώτερο πνευματικό επίπεδο, κάνοντας θετικές πράξεις και δίνοντας κίνητρο στους άλλους ανθρώπους να βοηθήσουν. Και τότε, θα μπορούμε μια μέρα να πούμε «έκανα κάτι που θα μείνει!» ■